

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát
Koperníkova 26, 301 00 Plzeň**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-1027/23-P
Sp. zn. ČŠIP-S-192/23-P

Název	Základní škola Hartmanice, příspěvková organizace
Sídlo	Hartmanice 95, 342 01 Sušice
E-mail	reditel@zshartmanice.cz
IČO	72 550 031
Identifikátor	691 003 793
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Bc. Olga Kašíková
Zřizovatel	Město Hartmanice
Místo inspekční činnosti	Hartmanice 95
Inspekční činnost na místě	23. 10. 2023 – 30. 10. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného Základní školou Hartmanice, příspěvková organizace (dále „škola“) podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Právnícká osoba (dále „subjekt“ nebo „škola“) vykonává, činnost základní školy (dále i „ZŠ“) a školní družiny (dále i „ŠD“).

Škola zajišťuje základní vzdělávání v rozsahu 1. – 5. ročníku a v době konání inspekční činnosti byla organizována jako trojtřídní. V I. třídě se vzdělává devět žáků (spojen 1. a 2. ročník), ve II. třídě je šest žáků 3. ročníku a ve III. třídě devět žáků (4. a 5. ročník). V době inspekční činnosti evidovala základní škola dva žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) podpořené individuálním plánem a jedním asistentem pedagoga. Dalším devíti žákům ředitelka povolila individuální vzdělávání, které je uskutečňováno v komunitní škole (společnost Jingle Bells Family s.r.o.). Dále škola vykazovala dva žáky s odlišným mateřským jazykem, kteří se již do běžných tříd adaptovali.

Na základní vzdělávání navazuje činnost školní družiny. K pravidelné denní docházce bylo v jednom oddělení zapsáno 24 žáků. Cílem Vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání je vést žáky ke smysluplnému využívání volného času. Provoz ŠD je nastaven tak, aby vyhovoval žákům i zákonným zástupcům.

Školní stravování pro žáky školy je zajištěno v nedaleké mateřské škole. Žáci přecházejí na obědy v doprovodu pedagogických pracovníků školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Školu již šestým rokem řídí ředitelka školy (dále i „ředitelka“), která se nesystematicky věnuje svému profesnímu růstu a dalšímu vzdělávání. Ve škole dochází k častému střídání pedagogů a není vždy garantována jejich kvalifikovanost. Ve škole není realizována účinná evaluace pedagogického procesu a neopírá se ani o vhodná opatření vzhledem k vzdělávacímu a výchovnému procesu. Způsob řízení odpovídá jednoduché organizační struktuře organizace. Je založen na každodenním osobním kontaktu a důvěře se zaměstnanci, a tím je podporováno klidné a kolegiální prostředí.

Vizi ani strategii školy ředitelka nepředložila, přestože je nutné spolu se zřizovatelem a pedagogickým sborem takovou vizi promyslet a zpracovat v závislosti na regionu, ve kterém se škola nachází – ubývající počet žáků a problematické zajištění kvalifikovaných pedagogů.

Povinnou dokumentaci vede ředitelka školy v souladu s požadavky právních norem, při svém nástupu do funkce spolu s pedagogickým týmem zpracovala nový Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání (dále „ŠVP ZV“), který je promyšlený a funkční. Již od minulého školního roku je implementována nová podoba předmětu informatika (dle úprav Rámcově vzdělávacího programu pro základní vzdělávání) a je účinně zaváděna do hodin ve 4. a 5. ročníku. ŠVP ZV je také přehledný a srozumitelný pro všechny aktéry vzdělávání. Na životě školy se podílejí i samotní žáci prostřednictvím tzv. „Radiček“, které probíhají jednou týdně ve všech třídách. Je to forma třídnických hodin, kde žáci hodnotí uplynulý týden, podílejí se na plánování akcí, navrhují nápady pro zlepšení života ve škole.

Vnější informační systém funguje na úrovni úzké spolupráce se zákonnými zástupci, kteří mají možnost kdykoliv školu navštívit. Potřebné informace o škole na webových stránkách jsou nedostatečné.

Základní škola spolu se školní družinou se nachází v prostorné budově, ve které před lety sídlila úplná základní škola. V současné době jsou využívány pouze prostory přízemí. Žáci se vzdělávají ve třech kmenových učebnách, které jsou vyzdobeny výtvarnými pracemi žáků

a tím je dotvářeno podnětné prostředí. Ve všech třídách jsou umístěny interaktivní panely, které umožňují zkvalitnit výuku a rozšiřovat standardní metody a formy práce. Dále je pro výuku využívána počítačová učebna, cvičná kuchyňka a tělocvična. Chodba celého přízemí je vyzdobena krásnými malbami fauny a flóry z Národního parku Šumava, se kterým škola úzce spolupracuje. Na této výzdobě se podíleli žáci spolu s učitelkou školy.

Pro podporu kvality poskytovaného vzdělávání škola využívá také finanční prostředky z projektů spolufinancovaných z evropských fondů. V loňském roce bylo z těchto prostředků realizováno doučování pro žáky ohrožené školním neúspěchem, využívání ICT ve výuce, projektové dny se zaměřením na environmentální vzdělávání, ale také na podporu podnikavosti, kreativity a logického myšlení.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka v ZŠ probíhala ve dvou třídách se spojenými ročníky a žáci třetího ročníku se vzdělávali samostatně. Dominantním znakem hospitované výuky byla příjemná a vstřícná atmosféra, aktivita žáků, dodržování nastavených pravidel a respektování pokynů vyučujících. Celkově se výuka vyznačovala účinnou motivací žáků k učení a snahou dosáhnout co nejlepších výsledků. Vyučující vedli žáky k upevňování pracovních návyků, propojovali výuku se zkušenostmi žáků z reálného života a v jednotlivých hodinách byly smysluplně využívány mezipředmětové vztahy. Přesto že učitelé na žáky pedagogicky správně reagovali a vyžadovali vzájemně respektující přístup, méně již sledovali jejich aktuální výkony, potřeby a zájmy. Výuka byla převážně založena na uplatňování tradičních pedagogických postupů, výrazně dominovala frontální výuka bez hlubší diferenciací učiva vůči potřebám a potenciálu jednotlivých žáků. Žáci většinou pracovali na stejných úkolech se stejnou mírou obtížnosti. Během samostatné práce byl žákům poskytován dostatek času spolu s přiměřenou individuální podporou ze strany vyučujícího, případně asistenta pedagoga. Do některých hodin učitelé zařadili skupinovou práci, kterou značně omezoval fakt, že ve sledovaných třídách byl velmi nízký počet žáků. Žáci měli prostor pro vzájemnou komunikaci, mohli navrhnout různá řešení zadaného úkolu a také probíhalo sebehodnocení a žakovské hodnocení. Učili se vzájemnému respektu a hledání správného řešení. Individuální přístup učitelé uplatňovali zejména v průběhu samostatné práce, v případě potřeby poskytovali radu nebo pomoc. Pravidla spolupráce učitelů s asistentkou pedagoga byla jasně nastavena, ale samotná činnost asistentky vykazovala nízkou intenzitu pedagogických činností, které by podpořili žáky se SVP nebo i ostatní žáky.

Aktivity sledované v zájmovém vzdělávání vycházely ze školního vzdělávacího programu pro ŠD s cílem vést žáky ke smysluplnému využívání volného času. Vlídny a individuální přístup vychovatelky ke všem účastníkům vytvářel přátelské prosociální prostředí. Vychovatelka využívala rozmanité spektrum výchovně vzdělávacích strategií ke splnění vzdělávacích cílů. V průběhu hospitovaného zájmového vzdělávání probíhal pobyt v přírodě, frontální i individuální činnosti. Účastníci byli vedeni k otevřené komunikaci a souvislému vyjadřování, k přemýšlení a vzájemné pomoci. Během zájmového vzdělávání byla vytvořena příjemná pracovní atmosféra, kde účastníci spolupracovali a přirozeně komunikovali.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Základní škola sleduje výsledky vzdělávání žáků s využitím standardních interních nástrojů (testy, písemné práce, ústní zkoušení, projektové výstupy), projednává je na pedagogické radě, seznamuje s nimi zákonné zástupce a zveřejňuje ve výročních zprávách. Ve školním roce 2022/2023 se čtyři žáci pátého ročníku zapojili do výběrového zjišťování výsledků v čtenářské gramotnosti, kde měli slabé výsledky. Dovednosti žáků usnadňující učení v tomto testování byly hodnoceny výborně. Žáci, kterým ředitelka školy povolila individuální vzdělávání, jsou během školního roku slovně hodnoceni v komunitní škole (společnost Jingle Bells Family s.r.o.). Dvakrát do roka ředitelka kmenové školy uskuteční návštěvu v této škole a pomocí pozorování žáků, rozhovorů se vzdělavatelem a na základě slovního hodnocení ohodnotí žáky známkou.

Poskytování poradenských služeb v rámci školního poradenského pracoviště zabezpečuje ředitelka školy spolu s třídními učiteli. Nastavený systém odpovídá velikosti a potřebám školy a jeví se jako funkční. Spočívá především ve včasném odhalování vzdělávacích obtíží či problémů v chování žáků a uplatnění adekvátních postupů. Podpůrná opatření doporučená školskými poradenskými zařízeními byla žákům ve sledované výuce poskytována především na základě individuálního přístupu. Přestože měl jeden žák dle doporučení školského poradenského zařízení plnit pouze minimální výstupy dle Rámcového vzdělávacího programu, nebylo mu učivo nijak diferencováno nebo upraveno. V tomto případě nebyl náležitě využit potenciál přítomné asistentky pedagoga.

Škola spolupracuje s mateřskou školou ve městě a s další řadou organizací, je otevřená intenzivní spolupráci s rodiči v rámci neformálních setkávání a četných společných akcí pro rodiče a žáky. Spolupráce s obecním úřadem při konání společných aktivit obohacuje nejen vzdělávání, ale také sounáležitost žáků s obcí. Významná je spolupráce s Národním parkem Šumava, kdy se žáci zúčastňují různých vzdělávacích akcí (Rašeliniště, Krtek, Co je NP a CHKO?, Den Země, Bobří rodina). Žáci se také pravidelně zúčastňují sportovních, recitačních a přírodovědných soutěží, kde dosahují dobrých výsledků.

Vychovatelka průběžně vyhodnocuje výstupy z verbálních i praktických činností jednotlivců či skupin účastníků zájmového vzdělávání. Vzhledem k velikosti školy je zájmové vzdělávání účinně propojeno s dopolední výukou.

Preventivní strategie školy je zaměřena na omezení a předcházení rizikovému chování žáků školy. Pravidelné hodnocení naplňování strategie a minimální výskyt negativních jevů v chování žáků školy potvrzovaly vhodnost a účinnost zvolené strategie. Dokladem účinné prevence je také velmi nízká míra kázeňských opatření.

Závěry

Vývoj školy

- Z úplné ZŠ s 55 žáky se stala malotřídní škola s 24 žáky a devíti žákům bylo ředitelkou školy povoleno individuální vzdělávání dle § 41 školského zákona
- Výuka se přesunula z celé budovy do jejího přízemí
- Nové vedení školy/současná ředitelka je ve funkci od 1. 9. 2018
- Po ukončení fungování úplné základní školy bylo ukončeno i partnerství se školami v Německu a Švýcarsku

Silné stránky

- Vzhledem k nízkému počtu žáků bylo ve škole patrné velmi vstřícné, podnětné a přátelské klima pro všechny aktéry vzdělávání. (1.4)
- Pedagogové učí žáky vzájemně spolupracovat, respektovat druhé, vyjednávat a uzavírat kompromisy. (4.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Škola nemá jasně formulovanou vizi a realistickou strategii rozvoje. (1.1)
- Ředitelka školy provádí hodnocení pedagogů v částečném rozsahu, malý důraz je kladen na další vzdělávání pedagogů. Ve škole neprobíhají vzájemné hospitace, sebehodnocení a vzájemné hodnocení pedagogů. (2.3)
- Ředitelka školy nesystematicky realizuje aktivity přispívající ke svému profesnímu rozvoji, a to v oblasti manažerského a pedagogického vedení. (2.5)
- Někteří pedagogové nespĺňují zákonem dané požadavky na odbornou kvalifikaci. (3.1)
- Ne všichni pedagogové používají účinné metody a formy práce. Chyběly aktivity podporující objevování, experimentování, kladení otázek, tvořivost. Byla zaznamenána nízká míra příležitostí pro rozšiřování digitálních kompetencí žáků a nedostatečná práce se zdroji informací. (4.2)
- Pedagogové nediferencují výuku, žáci ne vždy efektivně pracují se vzdělávacími cíli s ohledem na vlastní pokrok. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy / školského zařízení

- Při povolování individuálního vzdělávání se řídit školským zákonem podle § 41 a uvědomit si, že za vzdělávání a hodnocení výsledků zodpovídá kmenová škola spolu se zákonnými zástupci žáků.
- Zpracovat reálnou koncepci a vizi školy s reálnými, krátkodobými cíli, sdílet ji s pedagogy a zřizovatelem.
- Spolu s učiteli plánovat jejich další vzdělávání – zaměřit na metody a formy výuky a digitální gramotnost pedagogů.
- Na základě cílené hospitační činnosti poskytovat pedagogům účinnou metodickou pomoc, podporovat v pedagogickém sboru sdílení zkušeností a vzájemné hospitace.
- Navázat spolupráci s podobnou školou v okolí pro možnost sdílet zkušenosti a dobré praxe.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenování na základě výsledků konkurzního řízení ze dne 16. 7. 2018 do funkce ředitele ZŠ Hartmanice, s účinností od 25. 7. 2018
2. Osvědčení o absolvování studia pro ředitele škol a školských zařízení vydané KCVJŠ Plzeň, dne 23. 5. 2019
3. Žádost o udělení výjimky z počtu žáků na školní rok 2023/2024 ze dne 22. 8. 2022
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
5. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání
6. Třídní knihy platné ve školním roce 2022/23023
7. Školní řád účinný od 2. 9. 2019
8. Výroční zpráva o činnosti organizace ve školním roce 2022/2023
9. Dokumentace školního poradenského pracoviště včetně osobních spisů žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
10. Osobní spisy žáků, kterým bylo povoleno individuální vzdělávání
11. Preventivní program školy pro školní rok 2023/2024
12. Inspekční zpráva Čj. ČŠIP-1128/16-P

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Monika Slabyhoudková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu
Ing. Monika Zelená, kontrolní pracovnice

22. 11. 2023